

**ความต้องการในการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมนตรีระดับมัธยมศึกษา
ในยุคโลกาภิวัตน์**

นางสาว ดิสพร ศรีสวัสดิ์

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมนตรี ภาคศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540**

ISBN 974-638-562-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**NEEDS FOR COMPETENCIES IMPROVEMENT OF SECONDARY SCHOOL
SOCIAL STUDIES TEACHERS IN THE GLOBALIZATION ERA**

MISS. DISAPORN SRISAWAT

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Teaching Social Studies**

Department of Secondary Education

Graduate School

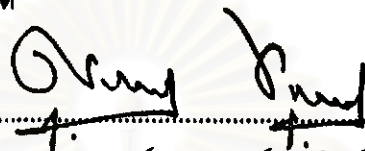
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

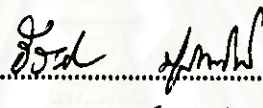
ISEN 974-638-562-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการในการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 ในยุคโลกาภิวัตน์
 โดย นางสาวดิศพร ศรีสวัสดิ์
 ภาควิชา มัธยมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

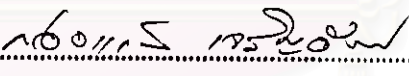
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

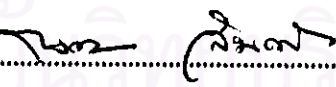

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ตู่วัฒน์ ชูติวงศ์)

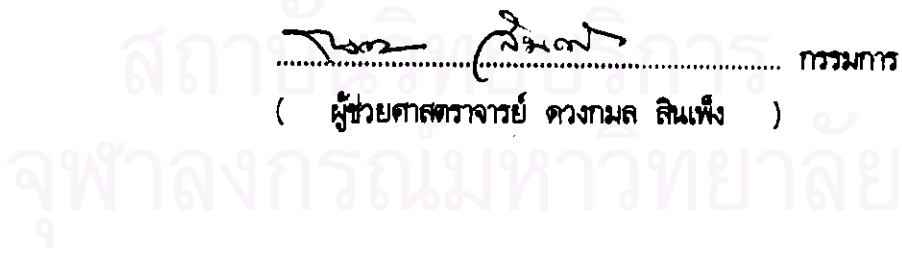
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก้องแก้ว เจริญอักษร)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงมณฑล สิมเพ็ง)

พิมพ์ฉบับฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ดิศพร ศรีสวัสดิ์ : ความต้องการในการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในยุคโลกาภิวัตน์ (NEEDS FOR COMPETENCIES IMPROVEMENT OF SECONDARY
SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS IN THE GLOBALIZATION ERA)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย พานิช ; 134 หน้า. ISBN 974-638-562-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสำรวจสมรรถภาพที่มีของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในยุค
โลกาภิวัตน์ ตามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา ในด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะการปฏิบัติ 2) ศึกษา
ความต้องการในการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะและด้าน
ทักษะการปฏิบัติ 3) ศึกษาความต้องการในการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์
ทางการสอนต่างกัน ตัวอย่างประชากรเป็นครูสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 353 คน
โดยใช้วิธี สุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ
ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ครูสังคมศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าตนเองมีสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน ดังนี้
ด้านความรู้ มีสมรรถภาพมาก ยกเว้น 7 ประการ
ด้านคุณลักษณะ มีสมรรถภาพมากทุกคุณลักษณะ
ด้านทักษะการปฏิบัติ มีสมรรถภาพมาก ยกเว้น 12 ทักษะ
2. ครูสังคมศึกษาที่มีความต้องการในการเสริมสมรรถภาพ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ
การปฏิบัติ มากทุกประการ
3. ครูสังคมศึกษา ที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน มีความต้องการในการเสริมสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน
สอดคล้องกันทุกกลุ่ม ดังนี้
ด้านความรู้ : ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ความรู้ภาษาอังกฤษพอที่จะใช้
ติดต่อสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้ และความรู้ในการผลิตนวัตกรรมการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน
ด้านคุณลักษณะ : ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ใฝ่รู้และศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และกล้า
แสดงออกด้านสิทธิมนุษยชน
ด้านทักษะการปฏิบัติ : ความสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน ความสามารถในการ
อ่านเขียน พูดยาภาษาอังกฤษได้ในฐานะที่เป็นภาษาสากล และความสามารถในการใช้เครือข่ายบริการข้อมูลทาง Internet
ได้

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

** C841391 : MAJOR TEACHING SOCIAL STUDIES

KEY WORD: COMPETENCIES IMPROVEMENT / SOCIAL STUDIES TEACHERS / GLOBALIZATION
DISAPORN SRISAWAT : NEEDS FOR COMPETENCIES IMPROVEMENT OF
SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS IN THE GLOBALIZATION ERA.
THESIS ADVISOR : ASST. PROF. WALAI PANICH, D.Ed. 134 pp. ISBN 974-638-562-3:

The purposes of this research were : (1) to investigate the competencies of secondary school social studies teachers in the globalization era in the aspects of knowledge, characteristic and skills, (2) to study the need to improve competencies of secondary school social studies teachers in the aspects of knowledge, characteristic and skills, (3) to study the need to improve competencies of social studies teachers with different teaching experiences. The sampling groups which were simply random selected were 353 secondary school social studies teachers in Bangkok. The research instrument was a set of opinionnair. The data was analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The results of the research were as follows :

1. Social studies teachers expressed the opinion concerning the competencies in three aspects:

Knowledge : social studies teachers had high competencies except seven sets of items.

Characteristics : social studies teachers had high competencies in every items.

Skills : social studies teachers had high competencies except twelve sets of skills.

2. Social studies teachers wanted to improve competencies in all items of the knowledge characteristics and skills aspects.

3. Social studies teachers with different teaching experiences relevantly wanted to improve competencies in three aspects :

Knowledge : computer for teaching and learning, command of English for communication and search for knowledge and creating teaching innovation.

Characteristics : creativity, life long self-learning and taking action for human-rights.

Skill : utilizing computer for teaching and learning, command of English as universal language and utilizing internet.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา.....การสอนสังคมศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อผู้ผลิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับความเมตตา กรุณา ของท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร และศาสตราจารย์ ดวงกมล สิ้นเพ็ง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา ผู้ให้กำลังใจมาตลอด และขอขอบพระคุณ นายแสวง เอี่ยมองค์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ นางสมจิต พูลศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ นายอำนาจ ศรีชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ คณะครู - อาจารย์ และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่เอาใจใส่ห่วงใย เป็นกำลังใจผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่มารดา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

ดิศพร ศรีสวัสดิ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของโลกาภิวัตน์.....	9
ผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อโลกและสังคมไทย.....	11
สมรรถภาพของครูสังคมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์.....	24
การเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
งานวิจัยในประเทศ.....	49
งานวิจัยต่างประเทศ.....	51
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	53
ประชากรและวิธีสุ่มตัวอย่างประชากร.....	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57

สารบัญ

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
การนำเสนอข้อมูล.....	59
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5. สรุปผลการวิจัย.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	92
รายการอ้างอิง.....	94
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	102
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	103
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือ.....	106
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	122
ประวัติผู้เขียน.....	134

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนโรงเรียน จำนวนครูที่เป็นตัวอย่างประชากรจำแนกตามท้องที่การศึกษา.....	54
2 จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างประชากรจำแนกตามสถานภาพของครูสังคมศึกษา.....	61
3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่มีและความต้องการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ด้านความรู้.....	63
4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่มีและความต้องการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ด้านคุณลักษณะ.....	66
5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่มีและความต้องการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ ด้านทักษะการปฏิบัติ.....	69
6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน ด้านความรู้.....	73
7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน ด้านคุณลักษณะ.....	76
8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการเสริมสมรรถภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน ด้านทักษะการปฏิบัติ.....	79

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย